

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou ve věci

žalobce: **D. V.,**
státní příslušník Republiky Kazachstán,
bytem x
zastoupen advokátem JUDr. Jiřím Burešem,
se sídlem Dukelských hrdinů 471/29, 170 00 Praha 7,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha, 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2017, č. j. OAM-67/ZA-ZA06-P10-R2-2012,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

- 1 Žalobce se žalobou, doručenou soudu dne 26. 4. 2017, podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

- 2 Žalobce uvádí, že napadeným rozhodnutím byly porušeny § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
- 3 Ve včasné doplnění žaloby žalobce dodává, že napadené rozhodnutí není založeno na náležitě zjištěném skutkovém stavu, je nepřezkoumatelné a neurčité. Konkrétně namítá, že žalobce není v napadeném rozhodnutí náležitě identifikován, neboť podle § 18 odst. 2 správního řádu je k identifikaci osoby třeba jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, event. jiné údaje podle zvláštního zákona. Také nejsou v napadeném rozhodnutí uvedena ustanovení zákona, na základě kterých žalovaný rozhodl.
- 4 Žalobce dále namítá, že byl porušen § 36 odst. 3 správního řádu, neboť neměl možnost se seznámit se všemi podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Konkrétně jde o výpis z Cizineckého informačního systému, který má prokazovat, že žalobcova sestra je v tomto systému evidována jako občanka Republiky Kazachstán. Tyto údaje si žalovaný ostatně vyžádal bez souhlasu žalobcovy sestry, na což neměl právo. Žalovaný v napadeném rozhodnutí také argumentuje tím, že má k dispozici podnět, na jehož základě může být s žalobcovou sestrou zahájeno správní řízení o zrušení pobytu v souvislosti s její trestnou činností. To je ale podle názoru žalobce zcela nerelevantní ve vztahu k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ani s tímto materiálem žalobce navíc nebyl nikdy seznámen.
- 5 Žalobce také poukazuje na to, že žalovaný byl vázán rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 5. 8. 2015, č. j. 49 Az 57/2013 – 84, kterým zdejší soud zrušil předcházející rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany ze dne 1. 8. 2013, č. j. OAM-67/ZA/ZA06/HA03-2012, z důvodu, že žalovaný tehdy nedostatečně zjistil, zda žalobce má občanství Kazachstánu, nebo zda je osobou bez státní příslušnosti. Ani v napadeném rozhodnutí se však žalovaný s touto otázkou nevypořádal a žalobci stále přisuzuje státní občanství Kazachstánu na základě čestného prohlášení, které žalobce učinil dne 29. 2. 2012, a na základě již neplatných osobních dokladů žalobce. Své závěry zakládá také na státním občanství žalobcovy sestry, což však nemá relevanci ve vztahu k žalobci; nadto s těmito doklady opět nebyl nikdy seznámen. Žalobce přitom předložil doklad vydaný Velvyslanectvím Republiky Kazachstán v České republice, podle něž státním občanem Kazachstánu není, který žalovaný bez jakéhokoli přezkoumání jeho pravosti odmítl jakožto irelevantní. Žalobce také nesouhlasí se tvrzením žalovaného, že byla-li Republika Kazachstán v minulosti ochotna vystavit mu doklad k vycestování, musí být žalobce stále jejím občanem. Lze uzavřít, že závěr žalovaného o tom, že je žalobce občanem Kazachstánu, ačkoli Kazachstán potvrzuje opak, je nepřezkoumatelný.
- 6 Žalobce uvádí, že v řízení, jež předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, byla několikanásobně překročena lhůta k vydání rozhodnutí, neboť zrušující rozsudek původního negativního rozhodnutí nabyl právní moci 6. 8. 2015.
- 7 Žalobce dále poukazuje, že podklady, z nichž žalovaný vycházel [Výroční zpráva organizace Human Rights Watch 2016 – Kazachstán (u níž chybí datum vydání), Zpráva Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv za rok 2014 a 2015 – Kazachstán, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 27. 1. 2016, č. j. 11750/2015, a informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 6. 2016, č. j. 103512/2016-LPTP] jsou zcela neaktuální a nereflexují současnou situaci v žalobcově rodné zemi. Na jejich základě tak nemohl být řádně zjištěn skutkový stav, jak je povinností žalovaného vyplývající z § 3 správního řádu.

- 8 S ohledem na výše uvedené má žalobce za to, že je nepřezkoumatelný závěr žalovaného, že žalobci nemá být udělen azyl ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Nevyporádal se totiž se situací, že žalobce jakožto osoba bez státní příslušnosti, bez platných dokladů a také jako příslušník ruské menšiny může být po návratu do Kazachstánu vystaven pronásledování.
- 9 Žalobce dále nesouhlasí s doporučením žalovaného, aby si namísto žádosti o mezinárodní ochranu upravil svůj pobyt – stejně jako jeho rodinní příslušníci – v České republice pomocí institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalobce to však nemůže učinit, neboť nemá žádný cestovní doklad a jako osoba bez státní příslušnosti nemá možnost jej získat, a tím pádem ani nemůže řízení podle zákona o pobytu cizinců zahájit. Z toho důvodu také žalovaný pochybil, jestliže žalobci nepřiznal humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu.
- 10 Žalobce dále namítá, že i pokud jde o odůvodnění, proč žalovaný žalobci nepřiznal doplňkovou ochranu ve smyslu § 14a zákona o azylu, vycházel žalovaný z neaktuálních informací o situaci v Republice Kazachstán. Žalobce zejména namítá, že neudělení doplňkové ochrany by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že žalobce má možnost získat kazašské doklady a následně realizovat rodinný život se svou družkou a synem v zemi jejich původu – Bělorusku. S tím však žalobce nesouhlasí za prvé s ohledem na již uvedenou objektivní nemožnost získat doklady a přestěhovat se do Běloruska, za druhé s ohledem na to, že jeho družka a syn (který se v České republice narodil) zde již mají vybudované vazby. Žalovaný tudíž neposoudil rozpor vycestování žalobce s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).
- 11 Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že považuje žalobu za nedůvodnou. Konkrétně k jednotlivým žalobním námitkám uvádí následující: námitka nedostatečné identifikace žalobce a neuvedení ustanovení zákona, na základě kterých bylo rozhodnuto, je nekonkrétní; napadené rozhodnutí nijak nevybočuje z řady ostatních rozhodnutí žalovaného. Námitka, že se žalobce nemohl seznámit s podklady pro vydání napadeného rozhodnutí (konkrétně výpisu z Cizineckého informačního systému své sestry), je nedůvodná – žalobce se se všemi podklady (včetně uvedeného výpisu) seznámil dne 22. 3. 2017, a nic proti nim nenamítal.
- 12 Žalovaný uvádí, že ani námitku nedostatečného vypořádání otázky státního občanství žalobce nepovažuje za důvodnou, neboť se touto otázkou zabýval na stranách 6 – 10 napadeného rozhodnutí. Žalovaný se vypořádal s předloženými doklady, vedl s žalobcem doplňující pohovor a provedl šetření pomocí spisového materiálu žalobcovy matky a sestry, přičemž žalobní námitka, že tyto materiály nebyl oprávněn použít, nemá oporu v právní úpravě. Žalovaný prováděl těmito spisy důkaz proto, aby ověřil fungování čl. 21 zákona o státním občanství Republiky Kazachstán (dále jen „kazašský zákon o státním občanství“). Podle jeho znění před novelou v roce 2011 pozbýval občan Kazachstánu státní občanství, pakliže se při dlouhodobém pobytu v zahraničí sám aktivně neregistroval na kazašské ambasádě. Po novele v roce 2011 je však další podmínkou pro pozbytí státního občanství v popsané situaci nabytí jiného státního občanství. Podle původní právní úpravy ztratila státní občanství žalobcova matka, avšak žalobcova sestra (na níž dopadla již nová právní úprava) je stále občankou

Kazachstánu. Protože žalobcova sestra ani žalobce sám jiným občanstvím nedisponují, neztratili státní občanství Kazachstánu. Ve světle těchto skutečností považuje žalovaný předložený doklad o tom, že žalobce není státním občanem Kazachstánu, za nevěrohodný. I kdyby však žalobce skutečně občanství pozbyl, kazašský zákon o státním občanství umožňuje občanství osobám, které o něj takto přišly, znovu získat. Skutečnost, že se žalobce snaží z kazašského občanství aktivně vyvázat, resp. nemá zájem na jeho znovunabytí, není azylově relevantní.

- 13 Jde-li o aktuálnost podkladů pro vydání rozhodnutí, uvádí žalovaný, že žalobce s nimi byl seznámen dne 22. 3. 2017, aniž by tuto námitku tehdy uplatnil. Sám předložil článek „Problém Rusů v Kazachstánu – etnicita nebo politika?“, což je pouze úvahový článek bez souvislosti s osobou žalobce. Předložil i další článek, k němuž však žalovaný nepřihlédl, což v napadeném rozhodnutí odůvodnil.
- 14 Co se týče otázky humanitárního azylu, zdůrazňuje žalovaný, že na jeho udělení není právní nárok, jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48. Na stranách 17 – 18 napadeného rozhodnutí žalovaný zdůvodnil, proč není rodinná vazba s matkou a sestrou, resp. partnerkou – státní občankou Běloruska – v tomto ohledu azylově relevantní. Jde-li o otázku doplňkové ochrany, ani tam žalovaný neshledal, že by bylo na místě ji žalobci udělit, což odůvodnil v napadeném rozhodnutí. Žalobcovu námitku považuje žalovaný za nerelevantní a spíše vyjadřující obecný nesouhlas s napadeným rozhodnutím.
- 15 K tvrzení žalobce, že mu nebylo umožněno nahlédnout do spisového materiálu, žalovaný uvádí, že do něj žalobce nahlédl při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí 22. 3. 2017. Skutečnost, že se tohoto úkonu neúčastnil žalobcův zástupce, není odepřením práva na spravedlivý proces. Žalovaný dále umožnil žalobci nahlížení do spisu 26. 5. 2017, což je i důvod, proč nedodržel soudem stanovenou lhůtu k předložení správního spisu.
- 16 Žalovaný uzavírá, že žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany je snahou vyhnout se vycestování z České republiky poté, co zde řadu let pobýval nelegálně a bylo vydáno rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. K tomu však institut mezinárodní ochrany sloužit nemůže. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.
- 17 Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti: o udělení mezinárodní ochrany požádal žalobce dne 25. 2. 2012 v Příjímacím středisku Zastávka, přičemž v této žádosti uvedl, že je státním příslušníkem Kazachstánu; totéž uvedl v čestném prohlášení o totožnosti ze dne 29. 2. 2012. Týž den žalobce poskytl údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že Kazachstán opustil v roce 2000 se svou matkou a sestrou, protože probíhalo vyhánění Rusů z Kazachstánu a matka z toho měla obavy, a to zejména proto, že jeho otec zemřel v roce 1988 násilnou smrtí. Žalobce od té doby v Kazachstánu nebyl a nechce se tam vrátit, protože situace tam stále není bezpečná (střelba, stávky). Žalobce má strach o život, neumí kazašsky a v Kazachstánu nikoho a nic nemá, nevidí tam tedy žádnou budoucnost. Dne 7. 3. 2012 byl s žalobcem veden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V jeho průběhu žalobce uvedl, že dalším důvodem jeho žádosti je vojenská služba, již nechce vykonávat, a ústrky, které zažili jako etničtí Rusové (šikana ve škole, žalobcova matka nedostala vdovský důchod, ze své provozovny měla platit výpalné). Tyto poměry v Kazachstánu dále přetrvávají a žalobce vyjádřil obavy, že i kdyby se vrátil do své vlasti, poslali by jej zpět do České republiky, neboť již není občanem Kazachstánu,

protože po přicestování do České republiky nevěděl o své povinnosti registrovat se na ambasádě. Z toho důvodu občanství pozbyl. Žalobce dobře nerozumí kazašským právním předpisům, avšak uvedl, že aby získal potvrzení o tom, že není kazašským občanem, musel by předložit platný pas, jehož vyřízení je ale drahé a velmi složité. Závěrem žalobce uvedl, že problémy s kazašskými státními orgány nikdy neměl. Dále je ve správním spise založena žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany z roku 2000; toto řízení však bylo zastaveno, neboť se žalobce přes opakovanou výzvu nedostavil k pohovoru. To žalobce zdůvodnil tím, že v průběhu řízení si nemohl vydělávat a chtěl tedy řízení co nejrychleji ukončit. Dne 11. 6. 2013 byl s žalobcem veden doplňující pohovor, v jehož průběhu žalobce uvedl, že se snažil na kazašské ambasádě získat potvrzení, že již není státním občanem Kazachstánu, stejně jako je údajně získaly jeho matka a sestra. To se mu však nezdařilo, na ambasádě totiž nemohl předložit pas, který mu byl v roce 2008 ukraden. Pro vyřízení nového pasu by musel buď odcestovat do Kazachstánu, nebo zaplatit za dožádání 200 €. Žalobce má za to, že je osobou bez státní příslušnosti, o možnosti eventuálního znovuzískání kazašského občanství se nezajímá, protože se domnívá, že mu status bezdomovce pomůže zůstat v České republice; člověka bez státního občanství podle jeho přesvědčení české úřady do Kazachstánu nepošlou. Závěrem žalobce uvedl, že bude muset znovu navštívit kazašský zastupitelský úřad a vyžádat si pro účely tohoto řízení potvrzení, že není státním občanem Kazachstánu.

- 18 Správní spis dále obsahuje podklady pro vydání rozhodnutí, zpracované Ministerstvem zahraničních věcí nebo mezinárodními lidskoprávními organizacemi, s nimiž byl žalobce seznámen dne 16. 7. 2013, aniž k nim cokoli doplnil. První rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany bylo vydáno 1. 8. 2013. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu a rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 5. 8. 2015, č. j. 49 Az 57/2013 – 84, bylo uvedené rozhodnutí zrušeno s tím, že žalovaný neobjasnil, zda je žalobce státním občanem Kazachstánu, nebo osobou bez státní příslušnosti. Poté řízení pokračovalo. Součástí spisu je dále překlad části zákona Republiky Kazachstán č. 561-IV, o vojenské službě a postavení vojáků, a zákona Republiky Kazachstán o občanství Kazašské republiky v různých časových zněních (poslední ze dne 22. 7. 2011). Dále jsou ve spise založeny výpisy z Cizineckého informačního systému žalobce, jeho matky a jeho sestry. S podklady byl žalobce seznámen 14. 6. 2016 a uvedl, že k nim nemá výhrady, jen to, že získání cestovního dokladu není tak snadné, jak je to v podkladech vyličeeno. Dále uvedl, že se jemu a jeho družce zde narodil syn a že by se chtěli vzít, kvůli čemuž byl několikrát na kazašské ambasádě, kde mu však sdělili, že si musí jet vyřídit potřebné listiny včetně pasu do Kazachstánu, což podle přesvědčení žalobce nemá smysl zkoušet. Dne 28. 6. 2016 žalobce doložil rodný list svého syna, zřejmě vlastní překlad nedatovaného článku o teroristickém útoku v Aktobe, lékařské zprávy o gynekologických potížích své matky a tři články psané azbukou vytištěné z internetu. Článek „Problém Rusů v Kazachstánu – etnicita nebo politika?“ nechal žalovaný úředně přeložit a je součástí správního spisu.
- 19 Dne 10. 1. 2017 založil žalobce do spisu potvrzení o tom, že jeho státní občanství Kazachstánu je zrušeno podle čl. 21 odst. 5 kazašského zákona o státním občanství. Potvrzení vydalo Konzulární oddělení Velvyslanectví Kazašské republiky v České republice dne 28. 12. 2016 a žalobce je opatřil úředním překladem. V souvislosti s touto listinou byl s žalobcem dne 3. 2. 2017 proveden další pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Při něm uvedl, že na kazašské ambasádě sdělil, že jeho matce a sestře byla vystavena stejná listina (fotokopie jsou založeny ve správním spise) a konzul mu pak listinu za týden vystavil. Žádnou písemnou

žádost nepodával, pouze se prokázal průkazem žadatele o mezinárodní ochranu, vrátil (již neplatné) kazašské doklady a zaplatil správní poplatek 500 Kč. Jakým způsobem ambasáda ověřila jeho občanství, není žalobci známo. Na dotaz pracovnice žalovaného žalobce uvedl, že se zhruba před rokem pokoušel získat kazašský pas, ale věc je příliš složitá a vyžaduje vycestování do Kazachstánu. Žalobce byl konfrontován se skutečností, že navzdory předloženému potvrzení jeho sestra stále kazašské státní občanství má, a s právní úpravou čl. 21 odst. 5 zákona o kazašském státním občanství (který se vztahuje pouze na osoby, které získaly státní občanství jiného státu). K tomu žalobce uvedl, že státní občanství jiného státu nezískal a o státoobčanských poměrech své sestry nic neví. Závěrem uvedl, že chce zůstat v České republice se svou rodinou. Dále je součástí spisu sdělení Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, ze dne 2. 3. 2017, z něhož plyne, že žalobcova sestra je kazašskou občankou, přičemž nikdy nežádala o české státní občanství, a část správního spisu, č. j. OAM-62-8/TP-2007, vedeném k žádosti žalobcovy sestry o povolení k trvalému pobytu.

- 20 Opětovně byl žalobce s poklady pro vydání rozhodnutí seznámen 22. 3. 2017, aniž k nim cokoli doplnil. Napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 23. 3. 2017 a žalobce s ním byl seznámen 20. 4. 2017. Ode dne 26. 4. 2017 je žalobce zastoupen JUDr. Jiřím Burešem, který též den požádal o možnost nahlédnout do správního spisu. Termín nahlížení stanovil žalovaný na 26. 5. 2017.
- 21 Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož však žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 29. 2. 2012 směrnice 2013/32/EU na toto řízení, včetně přezkumného řízení soudního, nedopadá. Plně se tak uplatní § 75 odst. 1 s. ř. s.
- 22 Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.
- 23 Žalobce nejprve namítá, že je v napadeném rozhodnutí nedostatečně identifikován. Konkrétně je žalobce určen jménem, příjmením, datem narození a státní příslušností; místo trvalého bydliště chybí. Ačkoliv se jedná o vadu rozhodnutí, není to nezákonnost, jež by musela nutně vést ke zrušení rozhodnutí. Smyslem výše citovaných ustanovení je zajistit přesnou identifikaci účastníka tak, aby nedošlo k jeho záměně. Neuvedení některého z vyjmenovaných identifikačních údajů může mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí pouze v případě, že reálně hrozí záměna účastníka řízení s jinou osobou. V uvedené věci tomu tak však nebylo, koneckonců nic takového netvrdil ani žalobce. Ve správním řízení ani v tomto soudním řízení správním nevyvstala jakákoliv pochybnost o tom, že je žalobce jedinou osobou s daným jménem, příjmením, datem narození a státní příslušností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2015, č. j. 7 Azs

166/2015 – 48). V napadeném rozhodnutí jsou také uvedena relevantní ustanovení zákona o azylu. Námitka je nedůvodná.

- 24 Žalobce dále namítá, že bylo zasaženo do jeho práva na spravedlivý proces, protože se nemohl seznámit s podklady pro vydání napadeného rozhodnutí. Soud k tomu uvádí, že v průběhu řízení byl žalobce s podklady seznámen několikrát, a to 16. 7. 2013, 14. 6. 2016 a naposledy 22. 3. 2017. S výpisem své sestry z Cizineckého informačního systému se žalobce seznámil při seznámení s podklady dne 14. 6. 2016, jak je v protokolu uvedeno a jak to žalobce stvrdil svým podpisem. Soud má tedy za prokázané, že s tímto materiálem žalobce seznámen byl. Ve správním řízení žalobce nebyl zastoupen. Skutečnost, že se s podklady nemohl seznámit žalobcův zástupce, který zastoupení převzal až po vydání rozhodnutí a jeho doručení žalobci, v čase, který by mu vyhovoval, je v tomto ohledu irelevantní a není porušením práva na spravedlivý proces. Námitka je nedůvodná.
- 25 Tvrzení žalobce, že si pro pořízení výpisu z Cizineckého informačního systému měl vyžádat svolení žalobcovy sestry, nemá oporu v právní úpravě. Cizinecký informační systém provozuje a spravuje Policie ČR, přičemž tento systém obsahuje mj. údaj o státní příslušnosti cizince (§ 158 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Údaje z cizineckého informačního systému jsou podle § 159 odst. 3 zákona o pobytu cizinců poskytovány státním orgánům, pokud je potřebují k plnění svých úkolů, pokud tento zákon nestanoví jinak. Poskytování údajů podle tohoto ustanovení není vázáno na souhlas cizince. Jde-li v dané věci o údaj o státní příslušnosti žalobcovy sestry, jde o údaj, který může být poskytnut [§ 158 odst. 8 písm. g) zákona o pobytu cizinců]. Současně je z kontextu posuzované věci zřejmé, že šlo o údaj potřebný pro zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), tedy o údaj potřebný pro plnění povinnosti žalovaného. Soud má tedy podmínky pro poskytnutí údajů z cizineckého informačního systému o sestře žalobce pro účely řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany za splnění. Námitka je nedůvodná.
- 26 Žalobce dále namítá, že žalovaný neměl zmiňovat informace o trestné činnosti jeho sestry, neboť nemají ve vztahu k žalobcově žádosti o udělení mezinárodní ochrany žádnou relevanci. Žalobce s nimi také nebyl seznámen a nemohl se k nim vyjádřit. K tomu soud uvádí, že na konci strany 8 napadeného rozhodnutí žalovaný skutečně zmiňuje, že má k dispozici podnět k zahájení správního řízení o zrušení pobytu žalobcovy sestry v souvislosti s její trestnou činností, avšak nikoli jako skutečnost, která by měla mít vliv na udělení mezinárodní ochrany žalobci, nýbrž jako informaci o tom, jaká listina je založena jako poslední v rámci spisu k žádosti o povolení k trvalému pobytu žalobcovy sestry. Žalovaný totiž zjišťoval, zda žalobcova sestra někdy českým správním orgánům tvrdila a dokládala (jak to činí žalobce), že je osobou bez státního občanství. Žalovaný tudíž nepochybil, jestliže v této souvislosti zmínil, co je poslední listinou ve spise žalobcovy sestry č. j. OAM-62-8/TP-2007, a že kdy tato listina pochází. Dále se už o této skutečnosti nezmiňoval ani z ní nic ve vztahu k předmětu řízení o udělení mezinárodní ochrany nevyvozoval. I kdyby pak tímto způsobem bylo zasaženo do práva třetí osoby (sestry žalobce) na ochranu osobních údajů, neměla by tato skutečnost žádný dopad do práv žalobce a tedy ani žádný vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Jde-li o námitku, že s těmito materiály žalobce nebyl seznámen, konstatuje soud, že jsou vyjmenovány v Protokolu o seznámení s podklady ze dne 22. 3. 2017 a seznámení s nimi žalobce stvrdil vlastnoručním podpisem. Na tom nemůže nic změnit ani lehce matoucí řazení listů ve správním spisu, kdy zatímco protokol ze dne 22. 3. 2017 má číslo listu 303, materiály týkající se žalobcovy sestry

jsou na listech číslo 305 – 314 (tedy byly začíslovány až po zmiňovaném protokolu). Námitka je nedůvodná.

- 27 Žalobce dále namítá, že se žalovaný nezabýval otázkou, zda je občanem Kazachstánu, nebo osobou bez státní příslušnosti, navzdory tomu, že mu to zdejší soud uložil rozsudkem ze dne 5. 8. 2015, č. j. 49 Az 57/2013 – 84; úvaha žalovaného o tom, že je žalobce občanem Kazachstánu, je tak nepřezkoumatelná. Co se týče námitky nepřezkoumatelnosti, rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže z jeho odůvodnění, a to ani v kontextu s obsahem správního spisu, nelze seznat důvody, proč správní orgán rozhodl určitým způsobem. Soud však konstatuje, že takovou vadou napadené rozhodnutí zjevně netrpí: žalovaný se touto otázkou obsáhle zabýval, a to na stranách 6 – 10 napadeného rozhodnutí, kde podrobně vysvětlil své úvahy. Zda žalovaným uvedené důvody obstojí, je již otázkou jejich věcného posouzení.
- 28 K žalobní námitce, že kazašské státní občanství přisuzuje žalovaný žalobci pouze na základě jeho čestného prohlášení a již neplatných kazašských osobních dokladů, konstatuje soud, že není důvodná, neboť žalobce svůj závěr zakládá na celé řadě dalších podkladů. Žalobce si obstaral překlad relevantních ustanovení zákona o kazašském státním občanství, který je součástí správního spisu, vyžádal si zodpovězení dotazů k dané problematice od Ministerstva zahraničních věcí (informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 27. 1. 2016, č. j. 117500/2015-LPTP) a vedl s žalobcem opakovaný pohovor. Sám žalobce v řízení popisoval své návštěvy na kazašské ambasádě a uvedl, že mu opakovaně nabízeli možnost získat kazašský cestovní doklad, a to v Kazachstánu, přičemž mu ambasáda byla ochotna vystavit jednorázový vstupní doklad do vlasti. Žalobce se však podle jeho slov na ambasádě opakovaně dožadoval potvrzení o tom, že občanem Kazachstánu není, a namísto snahy o získání cestovního dokladu se aktivně snažil z občanství Republiky Kazachstán vyvázat.
- 29 Jde-li o žalobcem předložené potvrzení, které má dokládat, že není občanem Kazachstánu (podobná potvrzení předložil i ve vztahu k matce, která měla pozbyt občanství na základě čl. 25 odst. 5 zákona o kazašském státním občanství, a k sestře, která měla pozbyt občanství na základě čl. 21 odst. 5 tohoto zákona), žalovaný zkontroloval v Cizineckém informačním systému, že žalobcova matka je skutečně evidována jako osoba bez státní příslušnosti, naopak žalobcova sestra je v témže systému vedena jako občanka Republiky Kazachstán a českým správním orgánům nikdy o údajném pozbytí státního občanství nesdělila. Žalovaný dospěl analýzou různých časových verzí zákona o kazašském státním občanství k závěru, že žalobce (ani jeho sestra) nemohli podle aktuální právní úpravy pozbyt kazašského státního občanství, pokud nenabyli občanství jiného státu. To se však v případě žalobce podle jeho slov nestalo. Žalobcem předložené potvrzení tak nezapadá do uceleného rámce informací o pozbývání kazašského státního občanství, které si žalovaný obstaral, ani do informací o žalobcových rodinných příslušnících (které v řízení a v napadeném rozhodnutí žalovaný opakovaně zmiňuje toliko pro srovnání, neboť se nacházejí s žalobcem v obdobné situaci, a proto lze ze srovnání jejich právního postavení vyvozovat závěry o fungování zákona o kazašském státním občanství).
- 30 Soud shrnuje, že žalovaný dospěl k závěru, že se neprokázalo, že by žalobce byl osobou bez státní příslušnosti a lze tedy mít za to, že žalobce státním občanem Kazachstánu je – a není-li jím, pak je tomu proto, že se snažil z kazašského občanství sám aktivně vyvázat. Není však

důvod, aby o něj nemohl podle kazašské právní úpravy požádat znovu. Obecně platí, že samotný fakt, že je žadatel osobou bez státní příslušnosti, není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se ostatně v napadeném rozhodnutí při posuzování jednotlivých typů mezinárodní ochrany vyjádřil k oběma eventualitám (tedy vypořádal se jak s postavením žalobce jakožto občana Kazachstánu, tak s jeho postavením jakožto bezdomovce). Soud uzavírá, že závěry žalovaného ohledně státního občanství žalobce jsou v souladu s právním názorem vyloveným v rozsudku zdejšího soudu ze dne 5. 8. 2015, č. j. 49 Az 57/2013 – 84, jsou podrobné a mají oporu ve správním spise; soud se s nimi ztotožňuje a tuto žalobní námitku hodnotí jako nedůvodnou.

- 31 Nad rámec uvedeného soud uvádí, že zjišťování, zda je žalobce státním občanem Kazachstánu či nikoli (což bylo v daném řízení třeba vyřešit jakožto předběžnou otázku), je v řízení o udělení mezinárodní ochrany velmi komplikované. Toto řízení je totiž založeno na principu diskrétnosti, kdy se země žadatelova původu nesmí dozvědět o skutečnost, že žadatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, a proto se Ministerstvo vnitra zásadně nesmí obrátit s žádostí o vyjádření ohledně žalobcova občanství na kazašskou ambasádu v České republice, čímž by se tato otázka postavila najisto. Tento postup by však byl možný, ba dokonce správný a žádoucí v řízení o žádosti podané podle Úmluvy o postavení osob bez státní příslušnosti ve smyslu § 8 písm. d) zákona o azylu. Má-li žalobce zájem na tom, aby bylo postaveno najisto, zda je občanem Kazachstánu, nebo zda je bez státní příslušnosti, poučuje jej soud o existenci tohoto typu řízení podle zákona o azylu.
- 32 Žalobce dále namítá, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany žalovaný několikanásobně překročil zákonnou lhůtu pro vydání rozhodnutí, neboť mezi zrušujícím rozsudkem a novým rozhodnutím uplynul rok a půl. Soud konstatuje, že v tomto ohledu je třeba dát žalobci za pravdu, nicméně vzhledem k tomu, že v průběhu řízení si na průtahy nikdy nestěžoval, ani se proti nim nebránil např. podáním podnětu nadřízenému orgánu na uplatnění opatření proti nečinnosti, nemůže nyní úspěšně namítat jeho délku. Námitka je nedůvodná. Nad rámec toho soud pro úplnost dodává, že v dané věci je prodloužení lhůty opodstatněno tím, že se jedná o neobvyklý případ, kdy bylo třeba nechat zpracovat relativně komplikované materiály (např. překlad části zákona o kazašském státním občanství). Sám žalobce do správního spisu vložil obsáhlé materiály (z toho některé pouze v ruštině) v souvislosti s nimiž bylo třeba žalobce znovu předvolat k pohovoru a dvakrát jej seznámit s podklady.
- 33 Další žalobní námitkou žalobce tvrdí, že žalovaný vycházel z neaktuálních podkladů, které s ohledem na své datum vydání nereflexují situaci v Kazachstánu a nemohly tedy být základem řádně zjištěného skutkového stavu ve smyslu § 3 správního řádu. Soud konstatuje, že od právní moci rozsudku, který zrušil původní rozhodnutí, byl žalobce s podklady seznámen dvakrát, a to 14. 6. 2016 a 22. 3. 2017, přičemž ani v jednom případě neaktuálnost dokladů nenamítal. Pokud tuto skutečnost namítá až před soudem, činí pouze obecně bez uvedení konkrétních poukazů na neaktuální skutečnosti. Ze strany soudu se proto žalobci může dostat také pouze obecného vypořádání této námítky. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v březnu 2017, podklady o situaci v Kazachstánu [Výroční zpráva organizace Human Rights Watch 2016 – Kazachstán, Zpráva Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv za rok 2014 a 2015 – Kazachstán, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 27. 1. 2016, č. j. 11750/2015, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 6. 2016, č. j. 103512/2016-LPTP a Výroční zpráva organizace Human Rights Watch 2017 – Kazachstán] pochází z let 2014 – 2017, což je podle soudu přiměřeně aktuální,

a to zejména ve světle toho, že ve správním řízení nevyplynulo, žalobce netvrdil a ani není obecně známo, že by se situace v Kazachstánu za posledních několik let výrazněji proměnila. Námitka proto není důvodná.

- 34 Dále žalobce namítá, že se ve vztahu k pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu žalovaný nevypořádal s tím, že žalobce může být pronásledován jakožto osoba bez státní příslušnosti, bez dokladů a jako příslušník ruské menšiny. Soud předně odkazuje na napadené rozhodnutí, kde se žalovaný na stranách 12 – 14 s jednotlivými důvody tvrzeného pronásledování vypořádal. V první řadě jde-li o státní občanství, dospěl žalovaný k – výše rozebranému – závěru, že žalobce osobou bez státní příslušnosti není. I kdyby jí však byl a pozbyl státní občanství Kazachstánu způsobem, který tvrdí, má podle zákona o kazašském státním občanství možnost získat jej zpět ve zjednodušené proceduře. Pokud ji však žalobce z nějakého důvodu podstoupit nechce, nejedná se azylově relevantní důvod. Skutečnost, že je žalobce bez platných dokladů, s touto otázkou úzce souvisí, avšak to, že je pro žalobce obtížné a nákladné vycestovat do své vlasti a doklady si vyřídit, také není azylově relevantní skutečností. Konečně, pokud jde o žalobcovu ruskou národnost, v řízení nevyslo najevo, že by kazašské státní orgány či jiné instituce jednaly s žalobcem či jeho rodinou diskriminačně kvůli jejich národnosti (naopak např. žalobcovo líčení toho, jak škola řešila jeho šikanování ze strany spolužáků, indikuje zcela standardní postup). Ani z žalobcem předložených dokladů nevypývá, že by v jeho vlasti docházelo k systematickému pronásledování osob ruské národnosti. Námitka je nedůvodná.
- 35 Další žalobní námitkou žalobce tvrdí, že žalovaný měl žalobci přiznat humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu, neboť je osobou bez státní příslušnosti a nemůže tedy získat žádné doklady a požádat o některý z typů pobytu upravených v zákoně o pobytu cizinců. Soud k tomu uvádí, že úvahy žalovaného o neudělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu podléhají pouze omezenému soudnímu přezkumu (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48). Na straně 17 – 18 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že ze správního řízení nevyplynul žádný důvod zvláštního zřetele hodný a žalobce ani takový důvod netvrdil. Žalobce po celou dobu řízení hodnotil svůj zdravotní stav jako dobrý, je schopen se o sebe postarat a komunikovat s úřady. Důvodem pro udělení humanitárního azylu nemůže být ani to, že již delší dobu v České republice žije. Ani žalobcovy rodinné poměry (matka, sestra, družka a nezletilý syn) nejsou důvodem k udělení humanitárního azylu, jestliže je může řešit za využití institutů zákona o pobytu cizinců. Soud tuto úvahu považuje za přezkoumatelnou, podepřenou obsahem správního spisu (zejm. v kontextu výše rozebraného závěru, že žalobce není osobou bez státní příslušnosti, nýbrž občanem Kazachstánu) a jako s takovou se s ní ztotožňuje. Námitka není důvodná.
- 36 Konečně žalobce namítá, že mu žalovaný měl udělit doplňkovou ochranu ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu, neboť by jeho vycestování bylo v rozporu s jeho právem na rodinný a soukromý život zakotveným v čl. 8 Úmluvy. Žalobce si totiž nemůže opatřit doklady a vycestovat do Běloruska. I kdyby to učinit mohl, jeho družka a syn mají již v České republice vybudované vazby. Soud však podotýká, že institut mezinárodní ochrany slouží k ochraně lidí, kterým v zemi původu hrozí pronásledování či vážná újma, a proto samotná existence rodinných vztahů na území České republiky nebo problémy se získáním pobytu za využití institutů zákona o pobytu cizinců nemohou být důvodem k udělení doplňkové ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 – 94). V předcházejícím správním řízení se neprokázalo, že

by žalobce byl osobou bez státní příslušnosti, a proto se soud nemůže ztotožnit s jeho tvrzením, že nemůže získat pas, aby mohl rodinný život se svou družkou a synem realizovat v zemi, kde by měli všichni legální pobyt. Ani důvod, že k získání cestovního dokladu by žalobce musel vynaložit čas a prostředky spojené s vycestováním do Kazachstánu, důvodem k udělení doplňkové ochrany není. Žalobce netvrdí, že by již jeho krátkodobá nepřítomnost na území České republiky měla pro něj a jeho blízké znamenat vážnou újmu. Synovi jsou sice pouze dva roky, nicméně ze správního spisu ani z žaloby neplyne, že by péče o něj byla závislá výhradně na žalobci.

- 37 K tomu soud dodává, že právo na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy, primárně chrání právě § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který znemožňuje uložení správního vyhoštění v případech nepřiměřeného zásahu do rodinného a soukromého života (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71). Bylo-li tedy žalobci uloženo správní vyhoštění, měl se ochrany před zásahem do soukromého a rodinného života v podobě uložení správního vyhoštění domáhat právě v řízení o vyhoštění (resp. v navazujícím soudním řízení), nikoliv v řízení o mezinárodní ochraně.
- 38 Doplňkovou ochranu založenou na § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu (ani jinou formu mezinárodní ochrany) nelze považovat za nástroj, jenž by měl poskytnout ochranu soukromému a rodinnému životu žadatele o mezinárodní ochranu, který vede na území České republiky. Nebyl-li tuzemský soukromý či rodinný život dostatečně zohledněn v jiných řízeních (např. v řízení o zrušení pobytového oprávnění, řízení o správním vyhoštění, trestním řízení), ať již z důvodu, že aplikovatelná právní norma nepředvídá zohlednění soukromého či rodinného života, nebo z důvodu nesprávného posouzení této otázky, nebo z důvodu nedostatečné procesní aktivity žadatele o mezinárodní ochranu, neznamená to, že by se v řízení o mezinárodní ochraně znovu otevíral prostor pro posouzení zásahu případného vycestování do země původu do tuzemského soukromého a rodinného života žadatele. Účelem žádosti o mezinárodní ochranu nemůže být vyloučit pomocí aplikace § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu právní následky rozhodnutí vydaných dle jiných právních předpisů (typicky dle zákona o pobytu cizinců), v nichž se posuzuje přiměřenost přijatého opatření ve vztahu k zásahu do tuzemského soukromého a rodinného života žadatele.
- 39 Syntézou výše uvedeného lze dospět k závěru, že ochrana před nepřiměřeným zásahem rozhodnutí orgánů veřejné moci do soukromého a rodinného života, který žadatel udržuje na území České republiky, je žadateli dostupná v řízeních, která ústí ve vydání rozhodnutí, jimiž se žadateli ukončuje legální pobyt na území České republiky, ukládá povinnost vycestovat z území České republiky a zakazuje vstup na její území. V tomto kontextu je tedy třeba vnímat opodstatněnost závěru, k němuž dospěla judikatura správních soudů (jde o systematický výklad právní normy). Podle ní je možné pod § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu podřadit případy, kdy by v důsledku vycestování žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl porušen tzv. extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy, tj. že by vycestováním žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu, nikoliv že vycestováním by bylo znemožněno udržování a další rozvíjení rodinného a soukromého života etablovaného v České republice. Pouze v případě, že by návratem do země původu byl znemožněn rodinný či soukromý život v zemi původu, je legitimní zvažovat, zda přijímající stát není povinen

umožnit žadateli o mezinárodní ochranu přenést jeho rodinný, resp. soukromý život na území přijímajícího státu, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, a usnesení téhož soudu ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 Azs 29/2016 – 19). Ostatně z § 2 odst. 9 a 10 a § 14a odst. 1 zákona o azylu plyne, že z pohledu přiznání doplňkové ochrany je relevantní pouze hrozba vážné újmy, jejímž původcem je stát, jehož je žadatel o mezinárodní ochranu občanem, resp. soukromé osoby na území tohoto státu. Stát, jehož je žadatel občanem, může být původcem hrozby vážné újmy spočívající v zásahu do rodinného či soukromého života pouze v situacích, na které dopadá extraterritoriální účinek čl. 8 Úmluvy. Cizí stát nemůže ohrožovat rodinný a soukromý život, který žadatel o mezinárodní ochranu udržuje na území státu, v němž žádá o mezinárodní ochranu.

- 40 Z pohledu případné aplikace § 14a odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. d) zákona o azylu tak bylo povinností žalovaného zabývat se tím, zda právní či faktické podmínky neznemožní žalobci vést svůj soukromý a rodinný život v zemi původu. V této souvislosti z informací, které žalovaný ve vztahu ke Kazachstánu zjistil, neplyne nic, co by žalobci a jeho družce se synem, bránilo přesunout rodinný život do Kazachstánu. Žalobce pak ani žádné takové okolnosti objektivního charakteru neuváděl, hovořil pouze o svých subjektivních důvodech pocházejících z nevěle opustit Českou republiku. Pokud tedy chce žalobce vést soukromý život se svoji družkou a synem, nic jim nebrání v tom, aby svůj vztah rozvíjeli na území jiného státu, včetně země svého původu. Jakmile si žalobce cestovní doklad opatří, může požádat jak o některý typ pobytového oprávnění jak v České republice, tak event. i v Bělorusku. Lze uzavřít, že napadené rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do žalobcova soukromého a rodinného života. Tato námitka je nedůvodná.
- 41 Z výše uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
- 42 O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. září 2017

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
soudkyně

Za správnost:
B. K.